

udtalt fra flere ærede Medlemmers Side, at der her ikke foreligger egentlig Vidnesbyrd om en bestemt politisk Modsetning, at de politiske Modsetninger som saadanne ikke ere komne stærkt frem, men dette gjælder navnlig om det store Flertal af mindre væsentlige Endringsforslag, men jeg kan dog ikke sige, at det er ganske Tilfældet, naar der med Hensyn til de væsentlige Hovedforslag har dannet sig et Mindretal og et Flertal af 7 mod 3. Det er for Flertallets Bedkommende ogsaa navnlig min Opfattelse, at naar vi fra en Ministers Side møde en virkelig Smøbekommen, ikke blot Skinindrømmelser, men en virkelig Smøbekommen, saa skyldte vi en saadan Minister ogsaa fra vor Side at vise os villige til en tilsvarende Smøbekommen og Resignation med Hensyn til yderligere Ønsker, som man kunde ønske, at vi opfyldte. Det er saaledes, man maa betragte Flertallets Stilling overfor disse under dette Afsnit særligt behandlede Punkter, og da navnlig ogsaa min, idet jeg, bortset fra den Stilling, Krigsministeren har indtaget til Sagen, vistnok vilde have været tilbøielig til at foreslaa mulig andre Kombinationer af de forskjellige Straffemidler, som kunne staa til Raadighed. Det er imidlertid — som sagt — forekommet os, at efter den Stilling, som Krigsministeren har indtaget til denne Sag, paahvilede der ogsaa os en — om jeg tør sige — politisk Forpligtelse til at vise en tilsvarende Smøbekommen.

Da jeg har Ordet, vil jeg endnu knytte nogle Bemærkninger til de Udtalelser, som ere komne fra de to Herrer militære Medlemmer, navnlig da til en Betragtning, som er gjort gjældende fra deres Side, at de nemlig have opfordret Ministeren til at indhente Jurisdiktionschefernes, de i Sagen nærmest Interesseredes, Betænkning og derefter paany forelægge Sagen og saa danne sin Dom derom. Jeg forstaaer overordentlig godt dette Ønske om at faae de i en Reform nærmest Interesseredes Mening at vide og derpaa bygge sin Dom, men det er ogsaa min Overbevisning, at det vilde være meget urigtigt af Krigsministeren, om han fulgte den Anvisning, der er given, og jeg er i den Henseende Krigsministeren særdeles erkjendtlig, at han har udtalt ikke at ville modtage denne Antydning; thi det er min Overbevisning, at der ingeninde vil være bleven eller i Fremtiden kunne gennemføres en Reform paa nogenformelt Maade, naar man skulde knytte eller støtte denne Reformens Gjennemførelse til de i den nærmest Interesseredes Betænkning. Det vilde vise sig, at skulde vi gennemføre Noget paa det firkkelige Omraade og derom skulde raadsørge Præsterne, vilde det vist være meget ugjærligt at gennemføre Noget. Jeg er ogsaa overbevist om, at naar der blev Spørgsmaal om at gennemføre en juridisk Reform, en Reform af Retspleien, og man vilde opstille den Fordring, at man skulde spørge de forsaavidt nærmest interesserede Jurisdiktionschefer, nemlig de forskjellige Herredsfogder og Prokuratorer og lig-

nende, og vilde forlange en Erklæring fra dem, anser jeg ogsaa dette for ugjærligt at gennemføre. Dette er en gammel Erfaring, og vi have det i saa levende Erindring, f. Ex. fra, da der forhandlede om Valgmenighedsloven. De Herrer vilde erindre de enstemmige Erklæringer om, hvilke gruelige Følger en saadan Lov vilde have for det firkkelige Liv, Menighedslivet i Danmark. Vi have ikke desto mindre set, at disse frygtelige Følger, som de geistlige Repræsentanter i den Henseende udtalte, have slaaet i en forbausende Grad til. Jeg tror, at det netop ikke er til Jurisdiktionscheferne, at den ærede Minister skulde særlig henvende sig. Jeg tror, at den ærede Minister er gaaet den rigtige Vej; thi de, som staa altfor nær en Sag, faae let et noget bornert Blik paa den. Jeg tror, at den ærede Minister har gjort Ret i at henvende sig til Mænd, hos hvem han ventede at finde et mere uhibet Overblik over alle de Hensyn og Omstændigheder, som her maatte tages under Overveelse, og saa har ladet saadanne Mænds Mening have Indflydelse paa sin Dom. Det finder jeg naturligt; men at gaa yderligere, vilde føre os til ganske suurige Resultater, naar man ser paa det med Hensyn til den praktiske Følge; thi da blev Spørgsmaalet, under hvilke Betingelser man skulde tillægge de hos Jurisdiktionscheferne indhente Erklæringer Betydning. Skulde det være Meningen ogsaa der at indføre Mindretalsystemet, som det ærede Medlem for Randers Amts 2den Valgkreds (N. N. Jensen) syntes tilbøielig til? Kan vilde nøies med at støtte sig til et Mindretal, der udgjorde $\frac{1}{4}$ af dem Alle; naar han kunde støtte sig til 15, vilde han være fornøiet; den ærede Krigsminister mente dog at maatte gaa til Halvdelen eller til c. 40. Altsaa her vilde Meningerne være høist delte om, hvorledes Repræsentationen for de særlig Sagkyndiges Mening skulde staves tilveie. Jeg tror ikke, at det er saaledes, at vor Forsatning er at forstaa, at væsentlige Spørgsmaal skulde være forløbs at afgjøre i særlige Komiteer, men at det er overladt til Administrationens Leder i Forbindelse med Repræsentationei at afgjøre disse Spørgsmaal, og jeg er ogsaa overbevist om, at er der noget Spørgsmaal, som griber — jeg kan gjerne sige — folkelig ind i Folkets Bevidsthed, er det Spørgsmaalet om de militære Straffearter. Jeg tror ingeninde, at de Herrer vilde faae den danske Befolkning til at erkjende eller se, at den skulde være et Folk, der var vanskeligere at have at gjøre med eller skulde staa lavere i Intelligens end noget andet Folk i Europa. Jeg tror, at den Erkjendelse vilde de ingeninde faae bragt tilveie, og da det engang er saa, at Befolkningens Erkjendelse med Hensyn til betydelige Reformers er en Nødvendighed for deres Gjennemførelse, tror jeg, at de Herrer allerede deraf maatte kunne indse, at Gjennemførelsen af den Løfte, som det ærede Medlem